

Side. Det samme gælder om en hvilken som helst ved Underret paakendt Straffesag, alene med den Begrænsning, at de ubetydeligste Politisager kun kunne paaankes i Kraft af en særlig Tilladelse af Landsrettens Formand. — Alle borgerlige Sager, der ere paadømte ved Landsret som første Instans, kunne paaankes til Højesteret, og Anken kan omfatte saavel Sagens faktiske som dens retlige Side. Derimod kunne Straffesager, der ere paadømte ved Landsret som første Instans, kun være Genstand for en begrænset Appel til Højesteret (jvf. Nr. 44).

Hvad **Værneting** angaar, da holder man sig for *borgerlige Sagers* Vedkommende i Hovedsagen til Reglen om, at et Søgmaal skal anlægges ved Sagvolderens Hjemting og til de alt i den gældende Ret hjemlede Undtagelser derfra. Der føjes dog dertil en Del ny Værnetingsregler, blandt hvilke følgende skulle fremhæves: Der opstilles som almindelig Regel, hvad der nu er en for Sø- og Handelsretten særlig Regel, nemlig, at den, der under et Ophold i en Retskreds har paadraget sig en Forpligtelse, som skulde opfyldes der, inden han forlod Retskredsen, i den Anledning kan sagsøges der, uagtet han ved Stævningens Forkyndelse ikke er til Stede i Retskredsen. — Fremdeles skal en Indlænding, som ikke har Bopæl noget Steds i Riget, og hvis Opholdssted ikke vides, altid kunne søges ved Retten paa det Sted her i Landet, hvor han vides sidst at have boet eller opholdt sig. — Videre skulle alle danske Undersaatter, der ikke kunne sagsøges i det Land, hvor de have Bopæl, kunne sagsøges i Kjøbenhavn, naar de ikke netop, samtidig med at være bosatte i Udlandet, have bevaret Bopæl andet Steds her i Riget. — Der tillægges i al Almindelighed Stiftelser, Kommuner, Korporationer samt Selskaber og Foreninger, være sig med politiske eller sociale eller med rent formuereftlige Formaal, Hjemting i den Retskreds, hvor deres Hovedforretningslokale er, eller, naar saadant ikke med Sikkerhed kan udfindes, hvor et af Bestyrelsens Medlemmer bor. Ved dette „Hjemting“ kunne ogsaa i Sager vedrørende Forenings- eller Selskabsanliggender de enkelte Medlemmer søges af Organisationen eller andre Medlemmer. — Søgmaal til Fyldestgørelse af Panteobligationer i fast Ejendom kunne uden særlig Vedtagelse derom anlægges ved den pantsatte Ejendoms Værneting. — Det saakaldte „Administrations- eller Regnskabsværneting“ udvides til ogsaa at gælde for privat Administration og Regnskabsaflæggelse, og det saakaldte „Fornærmelsesværneting“ til ogsaa at gælde, hvor der kun er Tale om Erstatning eller anden Oprensning. — Der gives Adgang til, naar flere Sagvoldere skulle eller kunne sagsøges under eet, og Sagen imod dem ikke kan indbringes for andet Værneting, da at anlægge den ved enhver Ret, som for nogen af Sagvolderne er Hjemting. — Endelig kan nævnes, at der gives den særlige Regel med Hensyn til Udlændinge, at en saadan, naar intet andet Værneting kan anvendes, særlige traktatmæssige Bestemmelser ej ere til Hinder derfor, og Sagen derhos angaar Formuereftsforhold, af Indlændinge kan sagsøges i den Retskreds, hvor han opholder sig eller har Gods.

For *Straffesagers* Vedkommende gives der med Hensyn til retslig Forundersøgelse den Regel, at saadan kan begæres enten i Gerningsstedets, Paagribelsesstedets eller Sigtedes Hjemsteds Retskreds, eller i hvilken som helst anden Kreds, i hvilken Oplysninger i Sagen antages bedst at kunne tilvejebringes.

Med Hensyn til Domsforhandlingen gælder, at for alle i *Kongeriget begaaede* Forbrydelser er, for saa vidt Gerningsstedet blot kendes, dettes Værneting obligatorisk med følgende Undtagelser: a) Ved Politiovertrædelser haves frit Valg mellem Gerningsstedets, Hjemstedets og Paagribelsesstedets Værneting. b) Ved Forening med en anden Sag kan en Sag komme ind for et andet Værneting end det, der er fore-